

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
Danylo Halytskyi Lviv National Medical University
Department of Ukrainian Studies

COLLECTION OF TASKS FOR PRACTISE STUDIES
from the elective course “Ukrainian as a foreign language”
for second-year students of the medical faculty of the English-language
department
the speciality «Medicine**»**

Lviv – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Кафедра українознавства

ЗБІРНИК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
із елективного курсу «Українська мова як іноземна»

для студентів II-ого курсу медичного факультету англomовного відділення
спеціальності «медичина»

Упорядник – ст. викладач Хирівська Г.П.

Compiler – senior lecturer Khyrivska H. P.

Затверджено на засіданні методичної комісії факультету іноземних студентів.
Протокол № 3 від 31 серпня 2021 року

Approved at the meeting of the methodical commission of the faculty of foreign students. Protocol № 3 of August 31, 2021

The collection contains tasks in accordance to the thematical plan of discipline. Tasks of collection help students to learn in elective «Ukrainian as a foreign language» more new topics and new lexic material, enrich the vocabulary of students and help to improve speech professional skills, because it contains many medical terms, texts on professional topics, and tasks to test speech skills. To this collection are included tasks for individual work which help to self-study much of the material.

Збірник вміщує завдання відповідно до тематичного плану з дисципліни. Завдання збірника допомагають студентам вивчити на елективному курсі «Українська мова як іноземна» більше нових тем та лексичного матеріалу, збагачують словниковий запас студентів та допомагають вдосконалювати мовленнєві професійні навички, оскільки матеріали вміщують багато медичних термінів, текстів на професійну тематику, а також завдань для перевірки мовленнєвих навичок. До збірника входять завдання для самостійної роботи, які допомагають самостійно вивчити багато матеріалу.

Тема 1

Terms to denote the parts of the body of the man Терміни на позначення частин тіла людини

- 1) Ознайомлення з термінами, що позначають частини людського тіла.
- 2) Утворення прикметників.

Recommended Books

Рекомендована література

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів-іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О. М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для студентів зарубіжних країн II – го курсу медичного факультету англomовного відділення / І.В. Чикайло. – Львів : ЛНМУ, 2016. – 38.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Exercise 1

Вправа 1

A. Read terms to describe a parts of the human body.

Прочитайте терміни на позначення частин людського тіла.

Голова: лоб (forehead), потилиця (occiput), скроня (temple), вухо, око, щока (cheek), вилиця (cheekbone), ніс, рот, підборіддя (chin), лице (face). Шия (neck).

Тулуб (trunk): грудна клітка = груди (chest, thorax), живіт (abdomen), таз (pelvis), спина (back).

Верхні кінцівки (upper limbs): плече (shoulder), лікоть (elbow), передпліччя (forearm), кисть (hand).

Нижні кінцівки (lower extremities): таз (pelvis), сідниці (buttocks), стегна (thighs), коліна (knees), гомілки (legs, shins), стопи (feet).

B. Determine the gender of nouns. Pay attention to the creation of adjectives:

Визначте рід іменників. Зверніть увагу на утворення прикметників.

Лоб – лобний, лобовий	шия – шийний
потилиця – потиличний	тулуб – тулубний
скроня – скроневий	спина – спинний
вухо – вушний	плече – плечовий
слух – слуховий	лікоть – ліктьовий
лице – лицевий	передпліччя – передплічний
щоки – щічний	таз – тазовий
око – очний	сідниця – сідничний
зір – зоровий	стегно – стегновий
ніс – носовий	коліно – колінний
рот – ротовий	гомілка – гомілковий
підборіддя – підборідний	груди – грудний
вилиця – виличний	

Exercise 2

Вправа 2

Read the text. Find terms to denote parts of human body. Find out which part of the language they belong to.

Прочитайте текст. Знайдіть терміни на позначення частин людського тіла. Визначте, до якої частини мови вони належать.

Організм людини як цілісне утворення складається з частин – голови, шиї, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок. Кожна з цих частин має чітко визначені топографоанатомічні ділянки.

Розглянемо голову. На ній розташовані: лоб, потилиця, скроні, вуха, очі, щоки, ніс, рот, підборіддя, лице. Голова має ділянки – це лобова, тім'яна, потилична, скронева, слухова, соскоподібна (nipple-shaped, mammary), лицева, очноямкова (orbital), щічна, вилична, носова, ротова, підборідна.

Exercise 3

Answer the questions.

Дайте відповіді на питання.

1. З яких частин складається організм людини?
2. Які ділянки має голова?
3. Що розташоване на поверхні голови?
4. Як поділяються кінцівки людини?

Tasks for individual work ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Exercise 1

Зробити аналіз прикметників за структурою

Parse adjectives by structure.

Лобний, лобовий, підборідний, плечовий, передплічний, стегновий, колінний.

Exercise 2

Find in the text sentences that are built on the following grammatical constructions:

Знайти у тексті речення, які побудовано за наступними граматичними конструкціями

Що складається з чого.

Що має кого/що.

Де розташоване що.

Що розташоване де.

Верхні кінцівки

Розрізняють два типи кінцівок – це верхні та нижні кінцівки. Людина має дві верхні кінцівки та дві нижні кінцівки. Верхня кінцівка складається з грудного пояса, плеча, ліктя, передпліччя, кисті.

Верхня кінцівка має такі ділянки: дельтоподібну, плечову, ліктьову, передплічну, ділянку кисті, долонну ділянку, п'ястову ділянку та пальці кисті. Нижче п'ястової ділянки розташовані пальці. Кожен палець має свою назву – великий, вказівний, середній, перстеновий, мізинець

Topic 2

Тема 2

Terms to denote the systems or organs, organs and their parts Терміни на позначення систем органів, органів та їх частин

- 1) Ознайомлення з термінами, що позначають системи органів людського організму.
- 2) Навчити будувати речення за заданими граматичними конструкціями.

Recommended Books

Рекомендована література

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів-іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О. М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для студентів зарубіжних країн II – го курсу медичного факультету англomовного відділення / І.В. Чикайло. – Львів : ЛНМУ, 2016. – 38.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Exercise 1.

Read the text. Find sentences that are built on the following grammatical constructions (pay attention to model variants), write them down:

Прочитати текст. Знайти речення, які побудовано за наступними граматичними конструкціями (зверніть увагу на можливі варіанти моделей), запишіть їх.

Чим називають що.

Чим є що.

Що називають чим.

Що є чим.

Кому/ чому властиве що.

Що складається з кого / чого.

Що властиве кому/ чому.

Що називається чим (як?)

Органи

Органом називають більш-менш відокремлену (isolated; separated) частину організму (печінка, нирки, підшлункова залоза (pancreatic), серце, шлунок, легені тощо), яка виконує певну функцію (одну або кілька). Кожному органу властива (native to) своя форма і будова. В утворенні органа беруть участь різні за будовою та фізіологічною функцією тканини. Структурними елементами багатьох органів є паренхіма (parenchyma) (специфічна тканина) і строма (stroma), яка складається з пухкої (friable) колагенової сполучної тканини. Такі органи називають паренхіматозними (печінка, селезінка (spleen) тощо).

Exercise 2.

Вправа 2

Answer the questions.

Дайте відповіді на питання.

1. Що таке орган?
2. Назвіть деякі органи людини?
3. Яку форму мають органи?

4. Що бере участь в утворенні органа?
5. Що може бути структурним компонентом багатьох органів?
6. З чого складається строма?
7. Як називаються органи, що складаються з паренхіми і строми?

Exercise 3

Вправа 3

Read the list of organ systems. Find English equivalents for the names of these systems.

Прочитайте список систем органів. Знайдіть англійські відповідники до цих назв.

Система органів опори і руху, опорно-рухова система;
травна система;
дихальна система;
серцево-судинна система;
сечовидільна система;
статева система;
нервова система;
система сенсорних органів, органи чуття;
ендокринна система.

Reference material: the digestive system; respiratory system; system of sensory organs, sense organs; endocrine system; urinary system; reproductive system; system of organs of support and movement, musculoskeletal system; cardiovascular system; nervous system

Tasks for individual work
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ

Exercise 1

Вправа 1

Pay attention to the creation of terms.

Зверніть увагу на утворення термінів.

Опирайтесь (to base oneself (on)) – опора
(mainstay), рухатись – рух,
дихати – дихання –
дихальний, серце – серцевий,
судина – судинний,
сеча (urine) –
сечовий, стать –
статевий,
нерв – нервовий,
сенсор – сенсорний.

Exercise 2

Вправа 2

From the suggested nouns form adjectives and combine them with the word СИСТЕМА and write down the combination of words.

Від запропонованих іменників утворити прикметники і поєднати їх зі словом СИСТЕМА та записати словосполучення.

Example: нерв – нервова система.

Серце і судина, сеча і виділення, стать, нерв, сенсор, опора і рух.

Topic 3

Тема 3

Terms to denote the systems of organs, organs and their parts
Терміни на позначення систем органів, органів та їх частин

- 1) Ознайомлення з термінами, що позначають системи органів людського організму.
- 2) Навчити будувати речення за заданими граматичними конструкціями.

Recommended Books

Рекомендована література

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів-іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О. М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для студентів зарубіжних країн II – го курсу медичного факультету англomовного відділення / І.В. Чикайло. – Львів : ЛНМУ, 2016. – 38.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Exercise 1

Вправа 1

Read the text. Find sentences that are built on the following grammatical constructions (pay attention to model variants), write them down:

Прочитайте текст. Знайти речення, які побудовано за наступними граматичними конструкціями (зверніть увагу на можливі варіанти моделей), запишіть їх.

Чим називають **що**.

Що називають **чим**.

що.Що об'єднує **кого/ що**.

Що доповнює **кого / що**.

Що має **кого/**

Система органів

Комплекси органів і тканин, які виконують (fulfil) певні життєві функції, називаються системами органів. Деякі системи, на відміну (in contrast to) від інших, основні структурні елементи яких мають загальну будову й розвиток (нервова, кровообігу, кісткова тощо), об'єднують різні за структурою і походженням (origin) органи. Ці органи доповнюють один одного (complement one another) у виконанні тих або інших функцій (пересування в просторі (space), травлення (digestion), дихання тощо).

Об'єднання (consolidation) в системі має дещо умовний (conditional, conventional) характер, адже (nevertheless) всі системи в цілісному (complete) організмі тісно взаємозв'язані (interconnected) між собою.

Exercise 2

Вправа 2

Answer the questions.

Дайте відповіді на питання.

1. Що таке система органів?
2. Наведіть приклади систем органів.
3. За якими принципами органи об'єднуються у системи??

Exercise 3

Вправа 3

Read the texts, find out what systems of organs they are.

Прочитайте текст, з'ясуйте, які це системи органів.

Ця система здійснює (realize) транспортування крові по замкнених трубках (closed tubes). По ній циркулює рідка сполучна тканина – кров. У системі крові задіяні (are involved) й інші органи, такі як печінка (дезактивація токсичних речовин), легені (збагачення (enrichment) киснем крові за допомогою процесу, який називається – вентиляція), кровотворні (blood-forming) органи (які постійно замінюють елементи крові, що загинули), ендокринні залози (endocrine glands) (виділяють (extract) в кров гормони). Паралельно з цією системою функціонує лімфатична система – у якій циркулює тканинна рідина – лімфа.

Ця система забезпечує (ensure) обмін речовин в організмі. Вона переносить кисень, який зв'язується з гемоглобіном в легенях, гормони, виводить продукти обміну – вуглекислий газ, водні розчини азотистих шлаків (aqueous solutions of nitrogenous slag) через нирки.

Exercise 4

Вправа 4

Answer the questions.

Дайте відповіді на питання.

1. Яку функцію виконує ця система?
2. Як називається рідка сполучна тканина, що циркулює по судинах?
3. Які органи задіяні в системі кровообігу?
4. Яка система забезпечує обмін речовин в організмі?
5. Що ця система виводить з організму?

Tasks for individual work
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ

Exercise 1

Вправа 1

Read text, find out which organ systems they are said.

Прочитайте текст, визначте про які системи органів вони розповідають.

Вона забезпечує (ensure) насичення (saturation) організму киснем, виділення (secretion) вуглекислого газу і води.

Вона, рухаючи кров великими і малими судинами, забезпечує обмін речовин між кров'ю, органами і тканинами тощо.

Вона забезпечує цілісність (wholeness) організму і його зв'язок із зовнішнім середовищем (environment).

Exercise 2

Вправа 2

Write a story about the respiratory system. Use grammatical constructions, words and phrases which are offered.

Напишіть історію про дихальну систему. Використовуйте граматичні конструкції, слова, фрази, які запропоновано.

Що забезпечує що.

Що формує що.

чого.Що аналізує що.

Що складається з чого.

Що входить до складу

Дихальна система

Забезпечувати газообмін, формувати гомеостаз, очищати повітря, аналізувати пахучі речовини.

Дихальна система: повітроносні шляхи і респіраторний відділ.

Респіраторний відділ: альвеолярні ходи і альвеоли, які утворюють ацинуси.

Повітроносні шляхи: порожнина носа, глотка, гортань, трахея, бронхи різних калібрів, бронхіоли.

Стінка повітроносних шляхів:

- слизова оболонка;
- підслизова оболонка;
- фіброзно-хрящова оболонка;
- адвентиційна оболонка.

Система органів дихання людини: легені і повітроносні шляхи(носова порожнина, носоглотка, гортань, трахея, бронхи).

Respiratory system. Provide gas exchange, form homeostasis, purify the air, analyze odorous substances. Respiratory system: airways and respiratory section.

Respiratory system: alveolar passages and alveoli that form acinuses. Airways: nasal cavity, pharynx, larynx, trachea, bronchi of various calibers, bronchioles. The wall of

the airways: - mucous membrane; - submucosal membrane; - fibrocartilage; - adventitial shell. Human respiratory system: lungs and airways (nasal cavity, nasopharynx, larynx, trachea, bronchi).

Exercise 3

Вправа 3

Answer the questions.

Дайте відповіді на питання.

1. Що бере участь в утворенні органа?
2. Що може бути структурним компонентом багатьох органів?
3. З чого складається строма?
4. Як називаються органи, що складаються з паренхіми і строми?

Topic 4

Тема 4

**Terms describing the position towards the centre of mass
and longitudinal axis of the body**

**Терміни, що описують положення щодо центру мас
і поздовжньої осі тіла**

1. Ознайомлення з термінами, що описують положення щодо центру мас і поздовжньої осі тіла.
2. Утворення прикметників.

Recommended Books

Рекомендована література:

2. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак С. М. - Книга 1. Соціокультурна комунікація. - К., 2019 – 500 с.
3. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
4. Тишковець М. П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. –Тернопіль, 2007. – 162 с.
5. Основи медичної термінології: посібник з української мови для студентів-іноземців / Укладачі Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О. М. Дудник. – Вінниця, 2013. – 32 с.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Завдання 1

Exercise 1

Прочитайте терміни.

Read the terms.

Абаксіальний – розташований далі від осі.
Адаксіальний – розташований ближче до осі.
Апікальний – розташований при вершині.
Базальний – розташований при основі.
Дистальний – далекий.
Латеральний -бічний.
Медіальний-
середній.
Проксимальний – ближній.

Завдання 2

Від прикметників утворіть прислівники.

Form adverbs from adjectives.

Наприклад: абаксальний – абаксально.

Адаксальний, апікальний, базальний, дистальний, латеральний, медіальний, проксимальний.

Завдання 3

Exercise 3

Знайдіть антонімічні пари.

Find antonyms:

абаксіальний, базальний, дистальний, апікальний, адаксальний, латеральний, медіальний

Завдання 4

Exercise 4

Прочитайте речення. Знайдіть терміни. Замініть їх синонімічними словами.

Read the sentence. Find terms. Replace them with synonymous words.

Наприклад: Довгі кістки мають тіло і два нарости – дистальний та проксимальний. Довгі кістки мають тіло і два нарости – **далекий** та **ближній**.

1. За формою кістки поділяються на довгі, короткі, плоскі та атипові. Довгі кістки мають тіло і два відростки – дистальний та проксимальний.

2. Тіло хребця має на латеральній поверхні по дві реберні ямки.

3. Продихові клітини спостерігаються на абаксальній та адаксальній листових поверхнях.

4. Епітелій розташований на базальній мембрані, яка має велике значення у проникненні поживних речовин в епітелій з нижніх тканин.

5. Базальний шар і шипуватий називають ростковим – вони

активно розмножуються.

Завдання 5

Exercise 5

Вставте необхідний за значенням термін.

Choose a correct medical term.

Утворення, що лежать ближче до середньої площини – ..., а розташовані далі – Утворення розташовані на серединній площині, називають Наприклад, щока розташовується ... за крило носа, а кінчик носа – це Якщо орган лежить між двома сусідніми утвореннями, його називають проміжним. Утворення, розташовані ближче до тулуба, будуть ... стосовно більш віддалених,

....

Слова для довідки: медіальні, латеральні, серединні, серединна структура, проксимальний, дистальний, адаксальніше.

Tasks for individual work

Завдання для самотійної роботи

Завдання 1

Exercise 1

Дайте відповіді на питання.

Answer the questions.

1. Як називаються утворення, розташовані далі від осі?
2. Як називаються утворення, розташовані при вершині?
3. Як називаються утворення, розташовані ближче до осі?
4. Як називаються утворення, розташовані біля основи?
5. Як називаються утворення, розташовані вбік від центру?

Завдання 2

Exercise 2

Прочитайте і доповніть текст.

Read and complete the text

Анатомічна термінологія слугує для точного опису розташування частин тіла, органів і інших анатомічних утворень в просторі і відносно один до одного. В анатомії людини з білатеральним типом симетрії тіла використовується ряд термінів. Існують терміни, що описують положення щодо центру мас і поздовжньої осі тіла або виросту тіла. ... означає, що орган розташований далі від осі, а ... - ближче до осі. Орган, розташований при основі має назву Всі ці терміни латинського і грецького походження.

Завдання 3

Exercise 3

Прочитайте і доповніть текст.

Read and complete the text.

Анатомія людини - це наука про зовнішню форму і внутрішню будову організму. Анатомія вивчає зовнішні форми людського тіла, окремих його частин, органів і їх конституцію, тобто, макро-і мікроскопічну будову. В анатомії уживаються терміни, що описують положення щодо центру мас і поздовжньої осі тіла. Наприклад, дистальний – далекий, латеральний –, медіальний –, проксимальний –

Завдання 4 **Exercise 4**

Вставте необхідний за значенням термін.
Choose a medical term.

Терміни латинського походження

(Який?) (від лат. ab – від, axis – вісь) - розташований далі від осі.

(Який?) (від лат. ad – до, axis – вісь) - розташований ближче до осі.

(Який?) (від лат. apex – верхівка) – морфологічно верхній кінець частини тіла.

(Який?) (від лат. disto – віддалений) – розташований далі від центра або медіальної площини.

Завдання 5 **Exercise 5**

Вставте необхідний за значенням термін.
Choose a medical term.

Терміни латинського походження

(Який?) (від лат. lateralis – бічний) – орган, який розташований з боку від середньої площини тіла.

(Який?) (від лат. medialis – середній) – розташований ближче до середньої площини тіла або в напрямку до неї.

(Який?) (від лат. proximus – найближчий) – об'єкт, який порівняно з іншим об'єктом міститься ближче до точки відліку у заданій системі координат.

Термін грецького походження

(Який?) (від грец. basis – основа) – основний, той що належить до основи, розташований біля основи, на морфологічно нижньому кінці.

Topic 5 **Тема 5**

Терміни, які описують положення щодо основних частин тіла
Terms which describe the position towards the main parts of body

- 1) Ознайомлення з термінами, що описують положення щодо основних частин тіла.
- 2) Утворення прислівників.

Recommended Books

Рекомендована література

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів- іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О. М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для студентів зарубіжних країн II – го курсу медичного факультету англomовного відділення / І.В. Чикайло. – Львів : ЛНМУ, 2016. – 38.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Exercise 1

Вправа 1

Read some terms to describe the positions of main parts of the body.

Прочитайте окремі терміни на позначення розміщення основних частин тіла

Аборальний (aboral) – що розташовується протилежно роту.

Адоральний (adoral)– розташований поблизу рота.

Вентральний (ventral) – черевний.

Дорсальний (dorsal) – спинний.

Каудальний (caudal)– хвостовий, що розташовується ближче до хвоста або до заднього кінця тіла.

Краніальний (cranial) – головний, що розташовується ближче до голови або до переднього кінця тіла.

Exercise 2

Вправа 2

From the given sentences extract antonyms, synonyms.

З речень виписати антоніми , синоніми

1. Ділянки, розташовані ближче до голови, називаються верхніми; далі – нижніми.

2. Передній і задній відповідають поняттям вентральний і дорсальний.

3. Верхній відповідає поняттю краніальний, а нижній – поняттю каудальний.

Exercise 3

Вправа 3

Form the adverbs from adjectives.

Утворіть прислівники від прикметників

Model: аборальний – аборально.

Аборальний, адоральний, вентральний, дорсальний, каудальний, краніальний.

Tasks for individual work **САМОСТІЙНА РОБОТА**

Exercise 1

Dghfdf 1

Read texts. Pay attention to the use of terms, explain their meanings.

Прочитайте тексти. Зверніть увагу на вживання термінів, поясніть їхнє значення

1. У тварин на одному кінці тіла розташовується голова, а на протилежному – хвіст. Кінець тіла, який закінчується головою, в анатомії називають краніальним (cranium – череп), а хвостовий зветься каудальним (canda – хвіст).
2. Поверхня або сторона тіла, спрямована догори, називається дорсальною (dortum – спина), а протилежна спині сторона тіла, що знаходиться найближче до землі, тобто живіт, – вентральною (venter – живіт).

Exercise 2.

Вправа 2

Read texts. Pay attention to the use of terms , explain their meaning.

Прочитайте тексти. Зверніть увагу на вживання термінів, поясніть їхнє значення

1. Головний мозок, із навколишніми його оболонками знаходиться в порожнині мозкового черепа. Верхня вентральна поверхня головного мозку за формою відповідає внутрішній увігнутій поверхні зводу черепа.
2. Клоака перегороджується фронтальною перегородкою, що вростає в її просвіт з боку бічних стінок, на два відділи («поверхи») — дорсальний і вентральний.

Topic 6

Тема 6

Terms to denote the main planes and cuts **Терміни на позначення основних площин і розрізів**

1. Ознайомлення з термінами основних площин і розмірів.
2. Утворення прикметників, прислівників.

Recomennded Books

Рекомендована література

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів- іноземців / Г.П.Краєвська, Ю.В.Кукуруза, О.М.Дудник. -

Вінниця: ВНМУ, 2013. - 32 с.

2. Обстеження хворого: Методичні розробки для студентів зарубіжних країн II - го курсу медичного факультету англомовного відділення / І.В.Чикайло. - Львів: ЛНМУ, 2016. - 38 с.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Вправа 1. Запишіть та запам'ятайте назви основних площин та розмірів.

Exercise 1. Write down and memorize the names of the main planes.

Сагітальна - (стрілова) розділяє праву і ліву половини тіла. Окремим випадком сагітальної площини є *серединна* площина, вона проходить точно посередині тіла, розділяючи його на дві симетричні половини.

Фронтальна - (лобова) розташовується вертикально, перпендикулярно до сагітальної, вона відокремлює передню (вентральну) частину тіла від задньої (дорсальної) частини.

Горизонтальна площина розділяє тіло на *краніальну і каудальну частини*.

Завдання 2. Прочитайте текст. Знайдіть терміни на позначення площин.

Exercise 2. Read the text. Find terms to denote planes.

Існує три основні, взаємно перпендикулярні площини, які умовно можна проводити через будь-яку точку органа чи ділянки тіла людини. Ці площини такі: горизонтальна, лобова або фронтальна, стрілова або сагітальна. Площини проводяться відносно вертикального положення тіла людини. Вертикальна лінія розділяє тіло на ліву і праву частини.

Горизонтальна площина перетинає тіло чи орган упоперек, поділяючи його на верхню та нижню частини. Лобова площина йде паралельно площині лоба, поділяючи тіло на передній і задній відділи. Стрілова площина пронизує тіло вздовж - спереду назад. Її проводять по середині тулуба, поділяючи його на праву і ліву симетричні половини.

Завдання 3. Дайте відповіді на питання.

Exercise 3. Answer the questions.

1. Скільки є площин?
2. Перерахуйте ці площини.
3. Як їх можна проводити?
4. Як перетинає тіло горизонтальна площина?
5. На які частини горизонтальна площина поділяє тулуб людини?
6. Як проводиться лобова площина?
7. Як поділяє лобова площина тіло?
8. Як пронизує тіло стрілова площина?
9. На які частини стрілова площина поділяє тіло людини?

Tasks for individual work

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Від запропонованих прикметників утворіть прислівники.

Exercise 1. From the suggested adjectives form adverbs.

Сагітальний, фронтальний, вертикальний, горизонтальний.

Завдання 2. Від запропонованих слів утворіть прикметники.

Exercise 2. Form adjectives from the suggested words.

Близько, далеко, зовні, глибина, поверхня.

Topic 7

Тема 7

Terms to denote the motion

Терміни на позначення руху

- 1) Ознайомлення з термінами, що позначають рух.
- 2) Віддієслівні іменники.

Recommended Books

Рекомендована література

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів-іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О. М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для студентів зарубіжних країн II – го курсу медичного факультету англomовного відділення / І.В.Чикайло. – Львів : ЛНМУ, 2016. – 38.

Exercises and tasks

Вправи і завдання

Exercise 1

Вправа 1

Read, Write, remember

Прочитайте, запишіть і запам'ятайте

згинання ≠ розгинання,
приведення ≠
відведення, обертання,
пронація ≠
супінація, круговий
рух,
антероградний рух ≠ ретроградний рух.

Exercise 2

Вправа 2

Прочитайте, розкажіть, що ви зрозуміли

Read, explain what you understood

Приведення – рух кістки в напрямку до серединної площини тіла або (для

пальців) до осі кінцівки.

Відведення характеризує рух у протилежному напрямку.

Обертання – це рух частини тіла або кістки навколо своєї повздовжньої осі.

Пронація – обертання досередини.

Супінація – обертання назовні.

Антероградним називають рух у напрямку природного струму рідин і кишкового вмісту, рух проти природного потоку називають ретроградним.

Exercise 3. Read the text. Write down the terms to indicate the movement. Write sentences that are built on the following grammatical constructions:

Вправа 3 Прочитайте текст. Запишіть терміни, які вказують на рух. Пишіть речення, які побудовані за наступною граматичною моделлю

Що відбувається / здійснюється завдяки чому.

Що обертається завдяки чому.

Що спрямовує що куди.

Згинання – це рух, коли людина сідає, при кут між стегном і гомілкою. Рух у протилежному напрямку, тобто, коли відбувається випрямлення кінцівки або тулуба, а кут між кістковими важелями збільшується, називається розгинанням.

Рухами навколо сагітальної осі є приведення і відведення. Наприклад, привідведенні плеча рука піднімається убік, а приведення пальців веде до їх змикання.

Поворот голови відбувається завдяки обертанню шийного відділу хребта. Обертання кінцівок позначають також термінами пронація або обертання досередини, і супінація або обертання назовні. При пронації долоня вільно висячої верхньої кінцівки повертається дозаду, а при супінації – допереду.

Пронація і супінація кисті здійснюються завдяки проксимальному і дистальному променево-ліктьовим суглобам. Нижня кінцівка обертається навколо своєї осі переважно за допомогою тазостегнового суглоба; пронація орієнтує носок стопи усередину, а супінація – назовні. Якщо при русі навколо всіх трьох осей кінець кінцівки описує коло, такий рух називають круговим.

Рух їжі з рота в шлунок називають антероградним, а при блювоті –ретроградним.

САМОСТІЙНА РОБОТА **Tasks for individual work**

Exercise 1. Read the words, find their common part.

Вправа 1 Прочитайте слова, знайдіть їхню спільну частину.

Згинати, згинання, розгинати, розгинання, гнути.

Приводити, приведення, водити, відведення, відводити.

Обертати, обертання, оберти.

Супінація, супінувати, супінатор.

Вправа 2. Дайте відповіді на питання
Exercise 2. Answer the questions.

1. Що відбувається при згинанні в колінному суглобі?
2. Що відбувається при відведенні плеча?
3. Який рух є причиною змикання пальців?
4. Завдяки чому відбувається поворот голови?
5. Який рух називається круговим?

Topic 8
Тема 8

Terms to denote the motion
Терміни на позначення руху
Exercises and tasks
Вправи і завдання до теми

Вправа 1. До кожного терміна доберіть протилежні за значенням слова.
Наприклад, 1-а, 2-б,

1. Згинання.
 2. Приведення.
 3. Пронація.
 4. Антероградний рух.
-
- а. Супінація.
 - б. Розгинання.
 - с. Ретроградний рух.
 - д. Відведення.

Вправа 2. Закінчіть речення.
Exercise 2. Complete the sentences

1. Рух частини тіла або кістки навколо своєї повздовжньої осі - це
2. Рух кістки в напрямку до серединної площини тіла або (для пальців) до осі кінцівки
- це

Вправа 3.
Exercise 3.
Дайте відповіді на питання.

Answer the questions

1. Як називається рух їжі в шлунок?
2. Як називається рух їжі з шлунка назовні (при блюванні)?

Вправа 4.
Exercise 4.
Дайте відповіді на питання.

Answer the questions

1. Що відбувається при згинанні в колінному суглобі?
2. Що відбувається при відведенні плеча?
3. Завдяки чому відбувається поворот голови?

Вправа 5.

Exercise 5

Закінчіть речення.

Complete the sentences

1. Обертання кінцівок досередини -
2. Обертання кінцівок назовні -

Tasks for individual work

Самостійна робота

Вправа 1.

Exercise 1

Прочитайте і перекладіть англійською мовою.

Read and translate into English

Згинання, розгинання, пронація, супінація, круговий рух, приведення, відведення, обертання, антероградний рух, ретроградний рух.

Вправа 2.

Exercise 2

Доберіть до поданих дієслів іменники, які мають спільну частину.

Choose the nouns to the verbs (with the same base)

Дієслова: згинати, розгинати, приводити, відводити, обертати, супінувати.

Іменники: приведення, розгинання, згинання, обертання, супінація, відведення.

Topic 9

Тема9

Classification of the terms by structure and origin **Класифікація термінів за будовою та походженням**

Вправи та завдання

Exercises and tasks

Exercise 1

Вправа 1

Read, extract terms from text. Make up questions to the text.

Прочитати, виписати терміни з тексту. Скласти запитання до тексту.

Медична лексика - це слова й словосполучення, які вживаються у медичній галузі. Це одна із найдавніших фахових термінологій; вона формувалася на власній мовній основі, засвоюючи все те, що на час її творення виробила світова цивілізація. Медична термінологія не є сталою системою; вона живе, змінюється, пристосовується до потреб сучасності.

Сучасна українська наукова термінологія пройшла досить довгий і складний шлях розвитку - від термінологізації спільнослов'янських і давньоруських загальноживаних слів, структурно-семантичного калькування, прямого запозичення лексичних одиниць з латинської, грецької та західноєвропейських мов та вироблення власних найновіших словотворчих моделей з використанням як національних та інтернаціональних терміноелементів.

Exercise 2

Вправа 2

Read the text. Tell about Ukrainian language for its origin

Прочитати текст. Розкажіть, якою є українська термінологія за походженням.

Сучасна українська термінологія неоднорідна за походженням. Ми розрізняємо:

- а) власне українську;
- в) власне запозичену.

До власне української термінології належать ті терміни, що утворені на питомому ґрунті (*клітина, водень*).

Значна кількість термінів української мови – слова іншомовного походження (запозичення). Виділяють велику групу інтернаціоналізмів – міжнародних термінів, уживаних не менше, ніж у трьох неспоріднених мовах і запозичених переважно з латинської, грецької, англійської та інших мов.

Exercise 3

Вправа 3

Read, remember.

Прочитайте, запам'ятайте.

За будовою усі терміни поділяються на:

Прості - складаються з одного слова: *гомілка, шприц, грип, протиотрута*.

Складні – це терміни, у яких можна виділити дві основи у слові. Вони пишуться одним словом: *кровообіг, носоглотка, тискомір, стравохід, слиновиділення, кровоносний*.

Складені – це терміни-словосполучення, які складаються з двох і більше слів. Вони пишуться окремо: *вірусний гепатит, підшлункова залоза, кисневе голодування, втрата больового відчуття, жовчний міхур*.

Exercise 4

Вправа 4

Поділіть слова-терміни у три колонки. У першу - прості, у другу - складні, а у третю – складені.

Слізний мішок, стравохід, легені, косоокість, протиотрута, дезінфікувальний розчин, гнійні виділення, сльозовивідний шлях, стопа, очне яблуко, носоглотка, гортань, печінка, хвороботворний, слиновиділення, кашкоподібний, нирка, стрічкоподібний, кровоносний, око.

Exercise 5

Вправа 5

Доберіть до іншомовних слів українські відповідники:

Зразок : симптом- ознака, абсорбація - поглинання.

Дезінфекція, анемія, комплекція, дефіцит, хронічний, пігментація, тонус, адаптація, вакцинація, дефект, гіпотеза, аналогічний, екстрений, стабільний, локальний, секреція.

Рекомендована література

Recommended Books

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів-іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О.М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для іноземних студентів II курсу медичного факультету англomовного відділення. / Чикайло І.В. – Львів: ЛНМУ, 2016. – 38 с.
3. Глумачний словник медичних термінів. / Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2010. – 848 с.

Завдання для самостійної роботи

Tasks for individual work

Exercise 1

Вправа 1

Записати терміни медичного фаху різні за своєю будовою. Записати їх у зошити (окремо прості, складні та складені).

Write medical terms different for their structure. Write them down to exercisebooks (1 – simple, 2 – complex, 3 – compound)

Exercise 2

Вправа 2

Розкажіть про терміни медицини

Tell about terms of medicine

Класифікація термінів за будовою та походженням
Classification of the terms by structure and origin
Tasks and exercises

Exercise 1

Вправа 1

Запишіть і перекладіть текст. Підкресліть медичні терміни.

Write down and translate the text. Underline medical terms.

Грецька і латинська мови взаємовпливали одна на одну: медичні найменування, яких не вистачало в грецькій мові, запозичалися нею з латинської, а латинські за походженням слова зазнавали впливу грецької мови. Наприклад, офтальмолог (грецьк.) – окуліст (лат.). У зв'язку з новими досягненнями суспільства в науковій сфері ХУІІІ століття у медичній галузі з'явилося багато понять, які не були відомі античній та середньовічній медицині, а тому греко-латинське джерело створення термінів майже вичерпувалося. Починається запозичення з інших мов, наприклад, з французької – абсцес, акушер, з німецької – абортган. Численні запозичення цілком виправдані, оскільки для певної частини термінів відсутні аналоги в українській мові, наприклад: склера, кон'юнктивіт, катаракта.

Exercise 2

Вправа 2

Згрупуйте терміни в три рядки: 1 – прості, 2 – складні, 3 - складені./Group the terms into three lines: 1 – simple, 2 – complex, 3 – compound.

Серце, тазостегновий, серцево-судинний, ліве передпліччя, одноосьовий, кардіологія, легені, мікробіологія, губчата кістка, крововилив, спина, гомілка, нижні кінцівки.

Exercise 3

Вправа 3

Прочитайте текст і дайте відповіді на питання.

Read the text and answer the questions .

У кістках виділяють щільну (компактну) і губчасту речовину. Розподіл компактної і губчатої речовини залежить від місця в організмі і функції кісток. Компактна речовина є в тих кістках і в тих частинах, які виконують функції опори і руху, наприклад, в діафізах трубчастих кісток. Губчата речовина є в коротких (губчастих) і плоских кістках.

1. З яких речовин складається кістка?
2. Від чого залежить розподіл речовин в кістці?
3. У яких кістках є компактна речовина?
4. У яких кістках є губчата речовина?

Exercise 4

Вправа 4

Прочитайте групи слів і розберіть їх за будовою.

Read groups of words and sort them by structure.

1. Рости, зріст, зростатися, зрощення, виріст, відросток.
2. Скроня, скроневий, підскроневий.
3. Різати, вирізати, вирізка.
4. Коліно, колінний, надколінний.

5. Волосся, волосяний, безволосий.

Рекомендована література

Recommended Books

1. Основи медичної термінології. Посібник з української мови для студентів-іноземців / Г. П. Краєвська, Ю.В. Кукуруза, О.М. Дудник. – Вінниця: ВНМУ, 2013. – 32 с.
2. «Обстеження хворого». Методичні розробки для іноземних студентів II курсу медичного факультету англomовного відділення. / Чикайло І.В. – Львів: ЛНМУ, 2016. – 38 с.
3. Тлумачний словник медичних термінів. / Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2010. – 848 с.

Завдання для самостійної роботи

Tasks for individual work

Exercise 1

Вправа 1

Згрупуйте терміни в три рядки: 1 – прості, 2 – складні, 3 - складені.

Group the terms into three lines: 1 – simple, 2 – complex, 3 – compound.

Крововилив, аналіз, кисть, плече, верхні кінцівки, крило носа, суглоб, одноосьові суглоби, тім'ячко, кардіостимулятор, волокнистий хрящ, таз, гомілки, шлунок, стоматологія, внутрішньочеревний, бактеріальний, голівка стегнової кістки.

Exercise 2

Вправа 2

Прочитайте і запам'ятайте терміни-аббревіатури.

Read and remember the terms-abbreviations.

ВІЛ – вірус імунодефіциту людини
ГРЗ – гостре респіраторне
захворювання ГРВІ – гостра
респіраторна вірусна інфекція УЗД –
ультразвукова діагностика

ШВЛ – штучна вентиляція
легенів ШОЕ – швидкість
осідання еритроцитів